

З М І С Т

КОЛОНКА РЕДАКТОРА	4
ПРОБЛЕМНЕ ПОЛЕ НАУКОВОГО ПОШУКУ	
ПРОФЕСОРА І. Д. ЗВЕРЄВОЇ.....	5
ВІТАННЯ З НАГОДИ СЛАВЕТНОГО ЮВІЛЕЮ СПРАВЖНЬОМУ ВЧЕНОМУ, ВІДДАННОМУ СПРАВІ СОЦІАЛЬНОМУ ПЕДАГОГУ, ЧАРІВНІЙ ЖІНЦІ ПРИНІ ДМИТРІВНІ ЗВЕРЄВІЙ	5
Безпалько О. В., Петрочко Ж. В. НАУКОВЕЦЬ НОВОЇ ФОРМАЦІЇ	13
СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНА РОБОТА З ДІТЬМИ ТА МОЛОДДЮ	
Петрочко Ж. В. СУТНІСТЬ ТА ОСОБЛИВОСТІ СОЦІАЛЬНО- ПЕДАГОГІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ ДІТЕЙ, ЯКІ ОПИНИЛИСЯ У СКЛАДНИХ ЖИТТЄВИХ ОБСТАВИНАХ	20
Заверико Н. В. МЕДІАЦІЯ ЯК ТЕХНОЛОГІЯ РОЗВ'ЯЗАННЯ КОНФЛІКТІВ СЕРЕД ПІДЛІТКІВ: ВІТЧИЗНЯНИЙ ТА ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД	28
Терницька С. В. СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ МІЖСЕКТОРНОЇ ВЗАЄМОДІЇ У СФЕРІ ПРОФІЛАКТИКИ ВІЛ-ІНФЕКЦІЇ В МОЛОДІЖНОМУ ОТОЧЕННІ	34
Бондаренко З. П. ДО ПИТАННЯ ПРО МЕНЕДЖМЕНТ ТА СУПЕРВІЗІЮ ВОЛОНТЕРСЬКОЇ РОБОТИ	43
СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНА ПРОФІЛАКТИКА АДИКТИВНОЇ ПОВЕДІНКИ.....	
Лютий В. П. ПРОФІЛАКТИКА ПРАВОПОРУШЕНЬ НЕПОВНОЛІТНІХ ЯК НАПРЯМ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ	54
ПЕНІТЕНЦІАРНІ АСПЕКТИ СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ.....	
Журавель Т. В. СУТНІСТЬ ТА ВИДИ СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРОФІЛАКТИКИ ВІЛ-ІНФЕКЦІЇ СЕРЕД НЕПОВНОЛІТНІХ ЗАСУДЖЕНИХ	62
ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА СОЦІАЛЬНОГО ПЕДАГОГА	
Кічук Я. В. СОЦІАЛЬНИЙ ПЕДАГОГ – ПРОФЕСІЯ ЗАХИСТУ, ДОМІНАНТА СУЧАСНИХ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ	71
Міщенко Н. І. СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ СУПРОВІД ОСОБИСТІСНО- ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ЗАСОБАМИ СТУДЕНТСЬКОЇ СУБКУЛЬТУРИ	78
Петрович В. С. ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ СОЦІАЛЬНИХ ПЕДАГОГІВ / ПРАЦІВНИКІВ ДО ДІЯЛЬНОСТІ ЗІ СПРІЯННЯ ЗДОРОВ'Ю ДІТЕЙ ТА МОЛОДІ	85
СОЦІАЛЬНА ПЕДАГОГІКА ЗА КОРДОНОМ.....	
Буніна Л. М. ДОСВІД СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ РОБОТИ З МОЛОДИМИ СІМ'ЯМИ В ГРОМАДАХ ПІВНІЧНОЇ ІРЛАНДІЇ	94
Лесіна Т. М. АНІМАЦІЯ ЯК ІННОВАЦІЙНИЙ НАПРЯМ СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ РОБОТИ В ПОЛЬЩІ	101

СОЦІАЛЬНА ПЕДАГОГІКА ЗА КОРДОНОМ

УДК 37.013.42

Буніна Л. М.

ДОСВІД СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ РОБОТИ З МОЛОДИМИ СІМ'ЯМИ В ГРОМАДАХ ПІВНІЧНОЇ ІРЛАНДІЇ

Сьогодні в усьому світі сім'ї відводять пріоритетне місце як інституту, що здійснює первинну й головну соціалізацію дитини й має унікальні засоби, найширший діапазон впливу на формування й розвиток особистості [2, с. 42]. Корені розвитку особистості лежать насамперед у сімейному вихованні. Саме сім'я є «найважливішим чинником у виробленні світогляду, системи соціальних установок і формування життєвих планів» [1, с. 81]. У зв'язку з цим сім'ю слід розглядати не тільки як осередок суспільства, необхідний для збереження наявних у ньому відносин, але і як головний чинник реалізації природних задатків і здібностей особистості, прилучення її до культури.

Важливі аспекти проблеми розвитку соціально-педагогічної роботи з дітьми та молоддю, вітчизняних та зарубіжних концепцій соціалізації особистості, соціально-педагогічних умов усвідомленого батьківства розглянуті в працях О. Безпалько, І. Бега, В. Бочарової, Т. Веретенко, О. Докукіної, І. Зверєвої, А. Зінченка, А. Капської, О. Кононко, В. Кравця, Г. Лактіонової, Л. Міщик, С. Харченка, Т. Шеляг, Ю. Якубової та багатьох ін.

Проблема теорії та практики сімейного виховання в зарубіжних країнах відображена в деяких дисертаційних і монографічних роботах вітчизняних науковців (О. Демченко, М. Євтух, М. Тадєєва, Г. Фінчук, Т. Швець).

Теоретико-методологічні аспекти дослідження сім'ї, батьківства та проблеми виховання висвітлили у публікаціях зарубіжні педагоги та соціологи: С. Гудман (S. Goodman), Л. Давідофф (L. Davidoff), Д. Добсон (D. Dobson), М. та Т. Квін, (M.&T. Queen), Дж. Келлі (J. Kelly), Р. Кемпбелл (R. Campbell), К. Кволс (C. Qualls), П. Ласлетт (P. Laslett), Д. Морган (D. Morgan), Л. Поллок (L. Pollok), М. Янг (M. Young) та ін.

Мета статті – розглянути досвід соціально-педагогічної роботи з молодими сім'ями в Північній Ірландії, а також проаналізувати конкретні програми, спрямовані на розв'язання проблем щодо підтримки та освіти батьків з питань виховання та розвитку дитини.

Північноірландська родина є багатофункціональною соціальною одиницею. Це зумовлено передусім історичними умовами.

У 1969 р. у країні розпочався воєнний конфлікт, результатом якого стала руйнація, бідність, 3 тис. загиблих і більше 12 тис. поранених, а також переселення мирного населення в інші райони [5].

У 1994 р. воєнні дії було припинено, і перед країною постали проблеми повернення до мирного життя. Європейський союз виділив фінансові кошти в розмірі 800 млн. доларів на встановлення миру в країні, 70 млн. з яких було використано на охорону й розвиток дитинства, створення служб підтримки маленьких дітей і молодих батьків [8]. Спочатку не було визначено чітких цілей

із цього питання, а також щодо того, у яких районах буде створено подібні служби і як вони будуть функціонувати. Для розв'язання цієї проблеми на карту країни було нанесене все дитяче населення з виділенням регіонів найбільш несприятливих у соціальному аспекті. Потім експертна комісія оцінила роботу вже наявних служб у цих регіонах. З'ясувалося, що найбільш несприятливими виявилися сільські райони. У зв'язку з цим було розроблено низку програм і проєктів, спрямованих на підтримку цих регіонів («Діти Північної Ірландії», «Рівноправність і права людини», «Початок життя» та ін.). Підвищення якості й покращення доступу до освіти з питань дитинства стали першочерговим завданням для Північної Ірландії. Політика щодо дитинства й опіка тісно пов'язані з культурними, релігійними й соціальними переконаннями стосовно маленьких дітей, ролі сім'ї й держави.

Спираючись на результати досліджень «Supporting Quality» («Якісна підтримка»), проведених у цій країні з метою визначення проблем і труднощів, з якими стикаються батьки в процесі виховання дитини, було виявлено, що батьки, особливо молоді, потребують знань і певних навичок саме в перші роки життя дитини, оскільки це пов'язане з недостатньою обізнаністю в питаннях відповідного харчування, медичного догляду, навчання, а також обмеження фізіологічних, психологічних і педагогічних знань щодо розвитку дитини на різних вікових етапах. Беручи до уваги результати цього дослідження, громадськість і держава поставили перед собою завдання створити громадські та державні організації, соціальні служби, які б займалися підтримкою молодих сімей та дітей раннього віку. Також було наголошено, що необхідною умовою успішного розвитку дитини в сім'ї є підготовка батьків до усвідомленого батьківства, засвоєння ними знань з педагогіки, психології, фізіології, а також умінь і навичок щодо використання цих знань у повсякденному житті [3].

У Північній Ірландії цілеспрямовано формують педагогічну культуру батьків, розробляючи й упроваджуючи спеціальні програми для того, щоб забезпечити потреби сучасної молоді сім'ї, використовуючи науковий підхід у вихованні й навчанні, а також допомагають у встановленні взаємозв'язків з усією державною системою виховання, вимагаючи єдності педагогічного впливу батьків, громади, соціальних служб, освітніх та інших організацій. Із цією метою в країні розроблено кілька проєктів: «Sure Start», «High Scope», «Downpatrick», «Rural Childcare Project», «Community Development Project» та ін., спільна ідея яких ґрунтується на системі перевірених і загальноприйнятих цінностей і норм північноірландської сім'ї, спрямованих на те, щоб навчити батьків основних навичок догляду за своїми дітьми, їх розвитку й навчанню, правильного медико-санітарного обслуговування й харчування, використовувати принципи теорії соціального навчання для зміни небажаної поведінки. Основний принцип зводиться до того, що поведінка дитини може бути пояснена й змінена відповідно до реакції й контролю батьків за нею.

Служби підтримки молодих сімей та раннього дитинства в Північній Ірландії спрямовані на різнобічний розвиток дитини та надання якісних послуг молодим сім'ям з метою створення найкращих умов для повноцінного розвитку дитини.

Аналіз документів дозволяє зробити висновок, що політика держави в цьому напрямку на сучасному етапі ставить кілька завдань:

- підвищення якості наданих послуг;
- створення різноманітних служб та програм з підтримки молодих сімей;
- активізація залучення батьків до цієї галузі;
- надання більшої автономії освітнім інституціям на місцях та посилення ролі громад [10].

Відмінною особливістю системи підтримки дітей раннього віку й молодих сімей у Північній Ірландії є те, що майже всі програми, які діють на території країни, не є державними. Їх зазвичай розробляють громадські організації, а держава делегує всі повноваження цим організаціям щодо впровадження програм.

NIPPA (Northern Ireland Pre-School Provision Association) – найбільша громадська організація, яка була заснована в 1965 р. Вона опікується проблемами надання послуг батькам у створенні найбільш сприятливих умов для повноцінного розвитку дитини на різних етапах її життєдіяльності.

Батьків розглядають як людей, які найсильніше й найвагомніше впливають на дитину, тому основна діяльність організації спрямована на те, щоб підтримати батьків як перших вихователів, від яких залежить подальше життя та успіх кожної дитини. Дитина – активний член суспільства зі своїми потребами й правами [9].

NIPPA підтримує Конвенцію ООН з прав дитини й робить усе можливе, аби її діяльність ґрунтувалася на принципах, розроблених у цьому документі. З метою розв'язання проблем у громадах щодо підтримки батьків і дітей раннього віку в NIPPA створено штат висококваліфікованих працівників, організовано робочі групи для батьків; діють тренери й координатори, які пропонують кілька спеціалізованих навчальних курсів, фінансову та адміністративну підтримку для прийняття низки рішень, включаючи повне страхове забезпечення; існує служба інформації, яка забезпечує інформаційну підтримку; діє благодійний фонд, консультаційна служба, яка займається питаннями стратегії, а також служба, що підтримує сільські райони [4].

На організацію покладено відповідальність за роботу з місцевими волонтерськими, державними й громадськими організаціями, що надають послуги батькам у галузі освіти та в набутті знань і навичок щодо догляду за дітьми на різних вікових етапах.

Регіональні представництва нараховують 18 філій, які охоплюють майже всю територію країни. Робота філій ґрунтується на основних принципах NIPPA й містить весь спектр послуг, що надають організації, з урахуванням локальних особливостей території, на якій вони функціонують. Кожна філія має штат висококваліфікованих співробітників з різноманітних питань підтримки сім'ї й раннього дитинства, тренерів, представників адміністрації й батьків. Ураховуючи ті чи ті особливості регіону, філії обирають відповідні проекти й програми, за якими проводять роботу.

Для координації роботи служб з питань підтримки молодих сімей і раннього дитинства в рамках організації NIPPA було створено Дитячий фонд (The Childhood Fund), який зосередив свою роботу на таких аспектах:

- інтелектуальний і фізичний розвиток дітей дошкільного віку;
- надання підтримки батькам (знання, навички);
- створення служб, які займаються наданням нових якісних послуг у галузі підтримки раннього дитинства й молодих сімей;

- надання допомоги сім'ям, які мають дітей з особливими потребами;
- інвестиції в галузь фізичного розвитку дитини.

Громадський фонд (The Community Fund) курирує соціально-педагогічну роботу в громадах Північної Ірландії, яка орієнтована на ту чи ту соціальну групу й характеризується сукупністю прийомів, методів і впливів, які застосовують для досягнення поставлених цілей. Ними користуються соціальні педагоги, соціальні психологи, соціальні працівники та інші представники професій гуманітарної галузі.

Кожен з напрямів має свою специфіку, яка впливає з особливостей соціальної групи та тих проблем, що є для неї характерними. Для забезпечення якогось напрямку роботи створюють спеціальні програми. У них відображені цілі, завдання, зміст і форми соціально-педагогічної роботи в громаді [9].

Організація надає також серйозну інформаційну підтримку. У її межах створено Інформаційний центр (Information Centre), послугами якого можуть скористатися всі, хто має відношення до питань виховання й розвитку дітей раннього віку, передусім батьки, вихователі, учителі, тренери, співробітники організації, наукові працівники, студенти, соціальні педагоги й працівники соціальних служб, а також працівники законодавчих інститутів, які займаються питаннями соціальної політики.

Центр відіграє важливу роль у написанні й доборі публікацій, які сфокусовані на трьох основних аспектах роботи організації NIPPA: 1) робота з дітьми; 2) проведення тренінгів для батьків; 3) інформаційна підтримка батьків.

Ресурсний центр пропонує додаткові послуги, які значно спрощують доступ до необхідної інформації. Так, охочі можуть узяти напрокат книги, аудіо- чи відеоджерела, отримати різні брошури, проспекти, а також щомісячні періодичні видання й щоквартальний журнал «NIPPA Network».

У вересні 2001 р. у Белфасті було відкрито High/Scope Центр для дітей як дошкільний заклад у рамках організації NIPPA. Відкриття центру стало можливим завдяки фінансовій підтримці Центру дошкільної освіти.

Більшість дітей, які відвідують цей центр, – це діти з цільових районів. Центр також надає місця для дітей, чиї батьки відвідують курси навчання за однією з програм організації NIPPA. Батьки дітей з цільових районів не мають можливості відвідувати центр щодня, щоб спілкуватися зі співробітниками з питань навчання й виховання своїх дітей. Це утруднення подолали, налагоджуючи регулярні візити співробітників вдома й обговорюючи з батьками всі питання їхніх дітей.

Додамо, що цей проект здійснюється в 16 громадах і результати дослідження, проведеного експертною комісією, свідчать про те, що якість послуг, які надають громадам, значно покращилась, створено теоретичну базу, унесено зміни в методику навчання, покращилися взаємини в межах однієї сім'ї й між сім'ями в межах громади, створено High/Scope Institute, який займається навчанням і підготовкою персоналу, координаторів і тренерів для здійснення різних проектів у рамках організації NIPPA [7].

У країні було створено Центр розвитку, освіти й виховання дітей раннього віку (Early Childhood Care Centre). Мета цього центру полягає в розвитку й координуванні служб з підтримки дітей раннього віку, а також безпосередньо роботі з дітьми віком від народження до шести років у різному соціальному середовищі: сім'ї, ігрових групах, денних яслах, школі.

Одним із завдань Центр ставить підвищення стандартів якості послуг, що надають у галузі раннього дитинства, покращення доступу до освіти з питань виховання й освіти дітей у ранньому віці, гідне забезпечення й особливу увагу надають ролі й участі батьків у процесі виховання й навчання дітей.

Центр проводить наукову роботу в цій галузі, засновано консультативну раду, до складу якої входять представники науки, люди різних професій (педагоги, психологи, медики, соціальні працівники), які займаються дослідницькою роботою, публікують наукові статті, доповіді з різних аспектів і проблем періоду раннього дитинства.

У межах організації NIPPA діють кілька глобальних проектів, спрямованих на поліпшення якості послуг у громадах, наданих службами з питань підтримки раннього дитинства й освіти батьків щодо формування в них навичок усвідомленого батьківства, які сприяють повноцінному розвитку дитини на різних вікових етапах. Один з них – «Sure Start» (Упевнений Старт), мета якого – покращення здоров'я й добробуту молодих сімей і дітей.

У межах проекту «Sure Start» реалізується низка програм, що мають певні цілі.

DELTA (Developing Everyone's Learning and Thinking Abilities) – проект підтримки батьків та дітей віком від народження до 16 років. Проект спрямований на допомогу батькам з розвитку розумових і творчих здібностей дітей і поділяється на три рівні:

1. Перші роки життя DELTA.
2. Дошкільний період DELTA.
3. Шкільний період DELTA.

Проект DELTA приділяє також велику увагу ролі батьківства в розвитку дитини. Традиційно виховання дітей лягає на плечі матері. Але вчені доводять, що в сім'ях, де батьки займають активну позицію у вихованні, діти більш честолюбні, менше піддаються тиску однолітків, більш здатні до засвоєння нових знань, самозахисту й упевнені в успіху, з повагою ставляться до осіб протилежної статі, тобто діти наділені великим потенціалом до успішної соціалізації. Саме тому в соціально-педагогічній роботі з батьками в громадах Північної Ірландії питанням активного залучення чоловіків до процесу виховання й навчання дитини приділяють велику увагу [3].

Проект «Dalriada Rural Sure Start» здійснюють у сільських районах Північної Ірландії. Цей проект пропонує послуги сім'ям, які мають дітей віком від народження до п'яти років з питань здоров'я, освіти, виховання, соціальної адаптації. Надається інформаційна допомога, рекомендації щодо грудного вигодовування, здорового харчування, фізичного й інтелектуального розвитку, організації ігрової діяльності.

Однією з найважливіших послуг є домашній візит, оскільки цей проект охоплює віддалені сільські райони, де батьки не мають можливості відвідувати спеціальні курси, тренінги, заняття й отримувати необхідні знання з питань виховання й навчання дітей, набувати навичок догляду за дитиною. Співробітники служб чи спеціально навчені волонтери відвідують такі сім'ї двічі на тиждень і протягом двох годин надають усю необхідну інформацію з різних питань, що цікавлять батьків: фізичний, психоемоційний, інтелектуальний, соціальний розвиток дитини раннього віку, корекція небажаної поведінки, практичні навички з питань спілкування з дитиною, організації гри, активного навчання й т. ін.

Вивчення досвіду соціально-педагогічної роботи з батьками в громадах Північної Ірландії засвідчує, що найбільш поширеними формами такої роботи є лекції, консультування (індивідуальні, групові), бесіди, гуманітарна допомога, тренінги, семінари, спеціальні курси тощо.

У країні було створено окремий державний орган – Центр сім'ї (Centre for Fun and Families). Метою його створення є виявлення потреб дитини, проблем сім'ї, надання на цій основі оцінки захищеності дитини, допомога в розвитку виховних умінь у батьків, формування навичок усвідомленого батьківства, запобігання насильству в сім'ї. У цьому напрямку використовують різні форми роботи: організація груп підтримки для батьків, які мають труднощі у вихованні дитини, проблемних груп за потребами батьків, груп само- та взаємодопомоги, консультацій, семінарів з питань охорони здоров'я дітей, дні «відкритих дверей», виїзні консультування вдома, робота в денних програмах (play groups), юридичні та психологічні послуги, організація соціальних заходів та дозвілля сімей, ознайомлення з правами сім'ї та дітей і навчання ними користуватися. Програми, які були створені в цьому напрямку, покликані задовольняти потреби сучасної північноірландської сім'ї в науковому підході до виховання, досягати єдності педагогічного впливу батьків, соціальних служб, освітніх та інших умов [6].

Отже, у країні склалася, існує й розвивається сформована система освіти батьків та функціонує низка спеціально розроблених проектів і програм, спрямованих на підвищення освіти батьків, надання їм допомоги щодо питань виховання, навчання та розвитку дітей. Результати соціально-педагогічної діяльності щодо підтримки батьків та дітей раннього віку в Північній Ірландії переконливо показали ефективність такої роботи в системі «батьки – діти – громада».

Література

1. **Гребенников И. В.** Укрепление взаимосвязи общественного и семейного воспитания детей и подростков / Иван Васильевич Гребенников // Педагогика. – 1984. – № 4. – С. 81 – 86.
2. **Гуров В. Н.** Место жительства – место воспитания / В. Н. Гуров. – Уфа, 1989. – 78 с.
3. **An Audit of Research** on Early Childhood Care and Education in Northern Ireland. – Belfast, 2005. – 156 p.
4. **Change, Challenge, Creativity.** NIPPA annual report. – Belfast, 2009. – 107 p.
5. **Child observation** and recording: Curriculum planning and evaluation. – Belfast, 2009. – 67 p.
6. **Goldschmeid E.** People under three: Young children in group day care / Elinor Goldschmeid, Sonia Jackson. – L. : Routledge, 1999. – 56 p.
7. **High / Scope Northern Ireland.** – NIPPA, 2008. – 45 p.
8. **Integration in practice:** Report of a national study to identify common areas of quality in early years and childcare. – Belfast : Early Childhood Unit, 2010. – 65 p.
9. **NIPPA** the early years organization. – Belfast, 2008. – 59 p.
10. **The Research Strategy:** A Work in Progress. – Belfast, 2003. – 95 p.

* * *

Буніна Л. М. Досвід соціально-педагогічної роботи з молодими сім'ями в громадах Північної Ірландії

У статті розглянуто досвід соціально-педагогічної роботи з молодими сім'ями в Північній Ірландії, проаналізовано конкретні проекти та програми, спрямовані на розв'язання проблеми підтримки та освіти батьків з питань виховання та розвитку дитини.

Ключові слова: соціально-педагогічна підтримка, молода сім'я, соціальний проект, соціально-педагогічна робота, громада.

Буніна Л. Н. Опыт социально-педагогической работы с молодыми семьями в сообществах Северной Ирландии

В статье рассматривается опыт социально-педагогической работы с молодыми семьями в Северной Ирландии, анализируются конкретные проекты и программы, которые направлены на решение проблемы поддержки и просвещения родителей по вопросам воспитания и развития ребенка.

Ключевые слова: социально-педагогическая поддержка, молодая семья, социальный проект, социально-педагогическая работа, сообщество.

Bunina L. M. The Experience of social-pedagogical work with young families in communities of Northern Ireland

The article summarizes theoretical and practical experience of Northern Ireland, which touches upon the problem of skills forming conscious parenthood; experience of service-department support of parents and early age children is examined. Basic ways of social and pedagogical support to young families are studied as well as ways of their carrying out.

Key words: social and pedagogical support, a young family, social project, social and pedagogical work, community.

Стаття надійшла до редакції 23.03.2012 р
Прийнято до друку 25.05.2012 р.

Заснований у 2003 році.
Свідоцтво про державну реєстрацію
КВ № 14440-3411ПР від 14.08.2008 р.
Виходить чотири рази на рік
українською, англійською
та російською мовами.

Журнал внесений
до переліку наукових
фахових видань України
(педагогічні науки).
Постанова президії
ВАК України
від 14 жовтня 2009 р.
№ 1-05/4

Засновник і
видавець —
Державний заклад
«Луганський
національний
університет
імені Тараса Шевченка»

Підписано до друку рішенням Вченої ради
ЛНУ імені Тараса Шевченка (протокол № 11 від 25 травня 2012 р.)
Головний редактор: Харченко С. Я.

Редакційна колегія:

Бех І. Д., доктор психологічних наук, академік НАПН України;
Ваховський Л. Ц., доктор педагогічних наук;
Зверєва І. Д., доктор педагогічних наук;
Кальченко Л. В., кандидат педагогічних наук (заступник головного редактора);
Капська А. Й., доктор педагогічних наук;
Коваль Л. Г., доктор педагогічних наук (США);
Курило В. С., доктор педагогічних наук, академік НАПН України;
Лактіонова Г. М., доктор педагогічних наук;
Омельченко С. О., доктор педагогічних наук;
Муравйова-Апостол Е. (Швейцарія);
Савченко С. В., доктор педагогічних наук;
Чиж О. Н., доктор педагогічних наук.

Коректор: Мілєва І. В.

РЕДАКЦІЙНІ ВИМОГИ до оформлення статей для науково-методичного журналу «Соціально педагогіка: теорія та практика»

Зміст статті викладається за планом: постановка проблеми в загальному вигляді та її зв'язок з важливими науковими чи практичними завданнями; аналіз останніх досліджень і публікацій, у яких започатковано розв'язання цієї проблеми та на які спирається автор; виділення невирішених раніше частин загальної проблеми, яким присвячується означена стаття; формулювання цілей статті (постановка завдання); виклад основного матеріалу дослідження з певним обґрунтуванням отриманих наукових результатів; висновки з цього дослідження й перспективи подальших розвідок у цьому напрямку. Усі перелічені елементи повинні бути стилістично представлені в тексті, але графічно виділяти їх не треба.

Стаття повинна супроводжуватися рецензією відповідного фахівця (доктора, професора).

Для оперативного зв'язку редактора з авторами слід супроводжувати статтю відомостями про автора, де повинні бути повністю вказані прізвище, ім'я, по батькові, посада, учений ступінь, учене звання автора, поштова адреса, службовий і (або) домашній телефон.

Стаття подається роздрукованою на папері в одному примірнику з обов'язковим додатком диска, перевіреного на відсутність вірусів. Формат копії файлу — RTF.

Рукопис статті (не більше 15 сторінок) друкується на аркушах формату А4 кеглем 14 гарнітурою Times New Roman. Для підготовки рукопису, як правило, використовується текстовий процесор MS Word 6.0–7.0 (Під Windows 95). Поля: верхнє — 2 см, нижнє — 2 см, ліве — 3 см, праве — 1,5 см. Міжрядковий інтервал — полуротний.

Інформація про УДК розташовується у верхньому лівому кутку без відступів (шрифт нежирний).

Посилання на цитовані джерела подаються у квадратних дужках після цитат. Перша цифра — номер джерела в списку літератури, що додається до

статті, друга — номер сторінки, наприклад: [1, с. 21].

Література й при необхідності примітки подаються в кінці статті після слова «Література» в порядку цитування й оформлюються відповідно до загальноприйнятих бібліографічних вимог, що висуваються при оформленні кандидатської або докторської дисертації. Бібліографічні джерела подаються з абзацу, ім'я автора (або перше слово назви) виділяється жирним. Зразок оформлення літератури:

Література

1. Безпалько О. В. Організація соціально-педагогічної роботи з дітьми та молоддю у територіальній громаді: теоретико-методичні основи : монографія / О. В. Безпалько.— К.: Наук. світ, 2006. — 363 с.

2. Стишов О. А. Українська лексика кінця ХХ століття (на матеріалі мови засобів масової інформації) / Олександр Анатолійович Стишов. — 2-ге вид., переробл. — К.: Пуґач, 2005. — 388 с.

3. Бурдіна С. В. Система підготовки магістрів управління освітою у вищих навчальних закладах США : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук : спец. 13.00.06. «Теорія і методика управління освітою» / С. В. Бурдіна. — Луганськ, 2008. — 20 с.

4. Рижанова А. О. Розвиток соціальної педагогіки в соціокультурному контексті : дис. ... д-ра пед. наук : 13.00.05 / Алла Олександрівна Рижанова. — Луганськ, 2005. — 442 с.

Статтю закінчують 3 анотації обсягом 8 рядків українською, російською та англійською мовами із зазначенням прізвища, ім'я та по батькові автора, назви статті та ключовими словами (3–5 термінів).

Статті, що не відповідають установленим вимогам оформлення й подання, не розглядаються й не публікуються. Редакція зберігає за собою право на редагування та скорочення статей.

Здано до склад. 25.04.2012 р. Підп. до друку 25.05.2012 р. Формат 60x84 1/8. Папір офсет.
Гарнітура Arial Суг. Друк офсет. Ум. друк. арк. 12,56. Наклад 500 прим. Зам. № 97.

Видавець

Видавництво Державного закладу
«Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»
вул. Оборонна, 2, м. Луганськ, 91011. Тел./факс: (0642) 58-03-20.
e-mail: alma-mater@list.ru
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 3459 від 09.04.2009 р.

Обкладинка надрукована ПП «КФ «ГРАФІК»
кв. Шевченка, 40/3, м. Луганськ, 91033. Тел.: (0642) 71-64-31, факс: (0642) 71-86-44.
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи № 2059 від 12.01.2005 р.